

Tietoa Maasta

Maanmittauslaitoksen asiakaslehti 3/2014

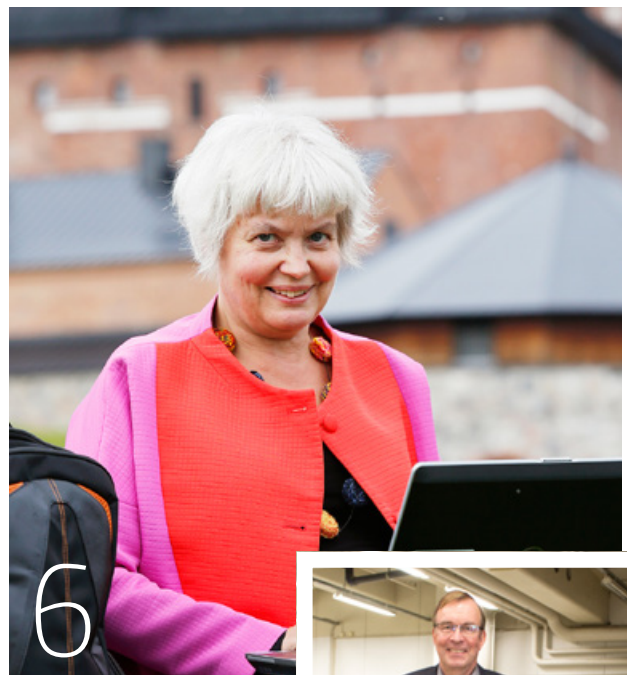
Paikka,
tieto &
tekniikka
yhteen

Laadukas kirjaamishakemus
nopeuttaa käsittelyä

Aallon tutkijoilta apuja
maastotietojen kehitystyölle

Sisältö

- 3 Pääkirjoitus**
Maanmittauslaitoksen pitää uudistua erityisesti digitaalisten palvelujen tuottajana.
- 4 Ajankohtaista**
- 6 Parempaa ja tasalaatuisempaa palvelua**
Maanmittauslaitoksen uusi valtakunnallinen toimintamalli on jo lyhentänyt toimitusaikoja ja tasannut alueellisia palvelueroja.
- 8 Osaajat yhteen**
Maanmittauslaitos, Geodeettinen laitos ja maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tike muodostavat uuden Maanmittauslaitoksen.
- 12 Hae lainhuudot ja kiinnitykset sähköisesti ja paperittomasti**
Leikkaa lehdestä talteen kiinteistöjen kirjaamisasioiden hakemisen tietopaketti.
- 14 Aallon tutkijoilta apuja maastotietojen kehitystyölle**
Aalto-yliopiston tekemän maastotietojen vaikuttavuustutkimuksen pohjalta käynnistetään kehittämisprojekteja ensi vuoden aikana.
- 16 Lyhyesti**
- 17 FAKTA OM LANDET**
Utvecklingsarbetet inom terrängdata får hjälp av forskare från Aalto-universitetet
- Experter sammanförs*
- Bättre service av jämnare kvalitet*
- Ansök om lagfart och inteckning – elektroniskt och utan papper*



Maanmittauslaitos tuottaa tietoa maasta. Huolehdimme maanmittaustoimituksista, kiinteistötiedoista, kartta-aineistoista sekä lainhuudoista ja kiinnityksistä.

Tietoa Maasta Julkaisija Maanmittauslaitos.

Päätoimittaja Pirkko Yliselä **toimitus** Suvi Staudinger **ulkoasu** Pekka Jussila **painopaikka** Kirjapaino Uusimaa, Porvoo 2014. **ISSN-L** 1457-9367, ISSN 1457-9367 (painettu), ISSN 2242-0002 (verkkajulkaisu).

Jakelu, osoitteenmuutokset ja tilaukset Maanmittauslaitos, Viestintä, Ilari Räsänen, 040 503 3326, tietoamaasta@maanmittauslaitos.fi, PL 84, 00521 HELSINKI.

Kannen kuva Paula Lehto, kuvassa maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio.

Aittoa uudistumista digipalveluihin

Julkishallinnon muutosten tahti nopeutuu koko ajan. Välillä kuulee – ihan aiheestakin – kriittisiä arvioita siitä, tehdäänkö muutoksia vain muutosten vuoksi ja muuttuuko toiminnassa oikeasti mikään, vaikka organisaatiokaavioita piirretään uusiksi. Nyt suositaan keskittämistä suurempiin yksiköihin, ja samalla meiltä odotetaan ketteryyttä ja innovatiivisuutta.

Maanmittauslaitos tekee uudistuksia, ei muutoksia. Vuoden 2014 alusta siirryimme valtakunnalliseen toimintamalliin asiakkaille tuottamissamme palveluissa ja niitä tukevista toiminnoista, kuten esimerkiksi tieto- ja taloushallinnossa. Vuoden 2015 alusta Geodeettisen laitoksen arvostettu tutkimustoiminta ja Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (Tike) tuottamat yhteentoimivat IT-palvelut mahdollistavat entistäkin asiakas- ja sidosryhmä-orientoituneemman uuden Maanmittauslaitoksen. Nämä uudistukset tulevat vaikuttamaan koko laitoksen toimintaan. Uudistukset on tehtävä turvaten sekä asiakkaiden että Maanmittauslaitoksen toiminnan jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Tulevan uudistuksemme juurisyy on paikkatietoalan vielä liian ohuesti hyödynnetyissä mahdollisuuksissa tehostaa koko yhteiskunnan toimintaa. Paikkatietoihin pohjautuvia digitaalisia palveluita on kehitettävä aidosti asiakaslähtöisesti ja

ennen kaikkea siten, että uudet alat, kuten vaikkapa terveystoimi saadaan mukaan hyödyntämään näitä mahdollisuuksia. Julkishallinnon ICT-toiminnan tehostamisessa on tärkeää, että toimialasidonnaista IT-osaamista myös vahvistetaan toimialariippumattoman toiminnan keskittämisen tahtiin. Yhteisö-, yritys- tai kansalaisasiakasta ei kiinnosta lainkaan, minkä hallinnonalan tai viraston palvelusta on kyse, kunhan hän saa tarvitsemansa tiedon tai palvelun joustavasti ja luotettavasti oikeista kanavista.

Maanmittauslaitoksella on ensi vuoden alusta entistä monimuotoisempi rooli digitaalisten palvelujen kehittäjänä. Sen lisäksi että kehitämme Maanmittauslaitoksen kiinteistö- ja kartastotehtäviin liittyviä sähköisiä asiointipalveluja, olemme mukana kehittämässä asiakasvirastoille, kuten Maaseutuvirastolle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle, niiden perustehtäviin liittyviä sähköisiä palveluja. Jatkamme vahvaa panostusta yhteentoimivuuteen kehittämällä virastoille yhteiseen arkkitehtuuriin ja teknologiaan perustuvia ratkaisuja ja olemalla mukana myös Kansallisen palveluarkkitehtuurin ja palveluväylän kehittämisessä. Maanmittauslaitos on myös jo usean vuoden ajan kehittänyt avoimeen lähdekoodiin perustuvaa Oskari-ohjelmistoa, joka tarjoaa helppokäyttöiset työkalut paikkatiedon rajapintapalvelujen hyödyntämiseen

viranomaisille, kansalaisille ja yrityksille. Oskari-ohjelmistoa kehitetään verkostossa ja sen kehittämisessä on käytössä yhteistuottamisen malli. Oskari-verkostossa on jo 18 jäsentä ja yhteistyö laajenee koko ajan.

Edessä olevat haasteet ja niissä onnistuminen edellyttävät meiltä aittoa uudistumista ja asiakkaiden tarpeiden hyvää tuntemusta. Digitaalisissa palveluissa on kova tarve aidosti toimiville ja kustannustehokkaille ratkaisuille. Suunnitelmien ja puheiden sijasta nyt tarvitaan näyttöjä.



Marja Rantala

MARJA RANTALA
YLIJOHTAJA, TUKIPALVELUT

Hallinnon karttapalvelu kiinnostaa

Toukokuussa avattu Hallinnon karttapalvelu on otettu hyvin vastaan. Ensimmäiset asiakkaat ottivat palvelun käyttöönsä kesän alussa.

Hallinnon karttapalvelu tarjoaa Maanmittauslaitoksen kartat organisaation omille verkkosivuille. Palvelun avulla voi tehdä helposti esimerkiksi organisaation palvelupisteiden sijaintikartat tai karttanäkymän, jossa voi esitellä organisaation omia paikkatietoaineistoja.

Maksuton palvelu on avoin kaikille julkishallinnon viranomaisille. ”Palvelun avulla on helppo toteuttaa verkkosivuille karttatoiminnallisuus myös silloin, kun organisaatiossa ei ole tarvetta erillisille karttasovelluksille”, kertoo johtava asiantuntija **Teija Tarvainen** Maanmittauslaitoksesta.



Hallinnon karttapalvelun avulla voi tehdä verkkosivuille upotettavan kartan, johon on liitetty yksinkertaisia karttatoiminnallisuuksia.

Taustakarttoina voi käyttää Maanmittauslaitoksen avoimia aineistoja: erilaisia maasto- ja taustakarttoja sekä ilmakuvia. Avoimien maastotietojen lisäksi käytävissä on myös Kiinteistörekisterikartta. Lisäksi palveluun voi liittää organisaation omia rajapintoja tai lisätä kartalle omia kohteita julkaistavaksi.

Uusia ominaisuuksia tulossa

Hallinnon karttapalveluun on tulossa uusia ominaisuuksia lokakuussa, jolloin palvelusta otetaan käyttöön uusi versio. Versiopäivityksen jälkeen palveluun voi lisätä omia kohteita myös suoraan tiedostosta (KMZ- tai shape-muodossa). Lisäksi palveluun on toteutettu haku kiinteistötunnuksella. Palvelua kehitetään koko ajan, ja parannuksia ja uusia ominaisuuksia on odotettavissa säännöllisin väliajoin.

Hallinnon karttapalvelu on osa valtionvarainministeriön käynnistämää JulkICTLab-hanketta. Hallinnon karttapalvelu on maksuton ja se on tarkoitettu valtionhallinnon organisaatioille, mutta myös kunnat voivat ottaa palvelun pilottikäyttöön JulkICTLAB-pilotin ajaksi.

”Pilotin aikana keräämme kokemuksia ja otamme mielellämme myös kunnilta palautetta palvelusta”, sanoo Teija Tarvainen. Sovelluksen käytöstä tehdään sopimus palvelua käyttävän organisaation ja Maanmittauslaitoksen välillä.

www.maanmittauslaitos.fi/hkp

Paikkatiedot helposti palvelualustalta

Maanmittauslaitoksen rajapintapalvelut ovat nyt entistä helpommin saatavilla, sillä tarjoamme ne vapaasti testikäyttöön Forge-pilvipalvelussa sijaitsevan Paikkatiedon palvelualustan kautta. Paikkatiedon palvelualustan rajapinnoille voi kytkeytyä ilman käyttäjätunnusta ja salasanaa – eikä niillä ole käyttömäärärajoituksia.

”Meille on tärkeää, että avoimia aineistojamme hyödynnetään mahdollisimman laajasti. Siksi lähdimme mukaan JulkICTLab-pilottiin ja loimme sovelluskehitystä helpottamaan Paikkatiedon palvelualustan vapaasti käytettävät karttarajapinnat”, tähdentää Maanmittauslaitoksen innovaatiojohtaja **Antti Kosonen**.

Maastotietoa, taustakarttoja ja hallintorajat

Kesäkuussa avattu Paikkatiedon palvelualusta on tarkoitettu maastotietojemme avoimeksi kehitys- ja testausympäristöksi. Se tarjoaa sovelluskehittäjien käyttöön

Maastotietokannan ja siitä johdetut pienimittakaavaiset kartat sekä taustakarttasarjan kolmen eri rajapintapalvelun (WMS, WMTS, WFS) kautta. Palveluiden käyttöönotto ei vaadi tunnusta, salasanaa tai erillistä sopimusta.

Uusimpana tuotteena Paikkatiedon palvelualustalle on tuotu Tilaston pohjakartta, joka on saatavilla WMS-rajapintapalvelun kautta. Kartta soveltuu muun muassa kuntajakoon tai siitä johdettuun muuhun aluejakoon perustuvien tilastoteemakarttojen pohjakartoiksi.

Paikkatiedon palvelualusta on osa valtiovarainministeriön käynnistämää JulkICTLab-hanketta. Rajapinnat ovat käytävissä Forgesa vähintään JulkICTLab-projektin ajan, ja Maanmittauslaitos pyrkii turvaamaan palvelun jatkuvuuden myös pilotin jälkeen.

www.maanmittauslaitos.fi ▶ *Aineistot ja palvelut* ▶ *Rajapintapalvelut* ▶ *Paikkatiedon palvelualustan pilotti*

Alkuvuoden kiinteistökaupat: Isot metsätilat menevät kaupaksi

Talouden epävarmuus näkyy myös kiinteistökaupassa, ilmenee Maanmittauslaitoksen alkuvuoden kiinteistökauppatilastosta. Rakentamattomien omakoti- ja kesämökkintonttien kauppa on ollut useita vuosia jyrkässä laskussa.

”Kesämökkien hinnat ovat hieman laskeneet ja omakotitaloissa hintojen muutokset ovat pieniä”, summaa tilastoja koonnut johtava asiantuntija **Juhani Väänänen** Maanmittauslaitoksesta.



ANTERO AALTONEN

Omakotitonttien myynti edelleen laskussa

Pientalotontteja myytiin vuoden 2014 alkupuoliskolla koko maassa 2 100 kappaletta, mikä on 16 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2013 vastaavana aikana.

”Pientalojen tonttien neliöhinnat hakevat suuntaa. Esimerkiksi Espoossa mediaanihinta eli keskimäinen hinta laski 10 prosenttia ja Vantaalla nousi 8 prosenttia”, Väänänen kertoo.

Kesämökkien hinnoissa pientä laskua

Rannalla olevan lomamökin hinta laski vuoden aikana kaava-alueilla (yleiskaava- tai ranta-asemakaava-alue) 5 prosenttia mediaanihinnan ollessa 109 000 euroa. Kaava-alueen ulkopuolella hintataso oli 80 300 euroa.

”Kalleimmat kesämökkikaupat tehtiin Uudellamaalla, jossa ne maksoivat kaava-alueella keskimäärin 180 000 euroa”, Juhani Väänänen toteaa.

Suuret metsäalueet menevät kaupaksi

”Uutena ilmiönä on suurten, satojen hehtaarien metsäalueiden kaupat, joissa myyjänä on usein metsäyhtiö”, Juhani Väänänen sanoo. Varsinkin Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa metsäyhtiöt myivät paljon isoja metsäalueita.

www.maanmittauslaitos.fi/kauppahintatilastot

Maanmittauslaitokselle 250 000 vanhaa ilmakuvaa

Paikkatietoyritys Blom Kartta Oy luovuttaa historiallisten ilmakuvien arkistonsa Maanmittauslaitokselle. Arkisto sisältää noin 250 000 kuvaa vuosilta 1960–2007.

”Filmiarkistomme on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä kokonaisuus. Hienoa, että varmistamme sen säilymisen tuleville sukupolville Maanmittauslaitoksen kanssa”, iloitsee Blom Kartan toimitusjohtaja **Mikko Salonen**.

Samaa mieltä on johtaja **Juha Vilhomaa** Maanmittauslaitokselta: ”Kuvat ovat tärkeä lisä Suomen historiallisten ilmakuvien arkistoomme”.

Käyttömahdollisuuksia tutkijoille

Vanhat ilmakuvat osoittavat ainutlaatuista historiatietoa, jota ei ole enää saatavilla muista lähteistä.

”Esimerkiksi vanha rakennuskanta, käytöstä poistetut kaatopaikat, maankäyttö, maa-aineisten ottoalueet, kulkuyhteydet ja kasvillisuus erottuvat kuvista”, Mikko Salonen listaa.

Kuvat eroavat Maanmittauslaitoksen historiallisista ilmakuvista etenkin kuvauskorkeudeltaan.

”Maanmittauslaitoksen ilmakuvaukset on kuvattu tyypillisesti korkealta ja kuvausalue on laaja. Blom Kartan kuvat ovat esimerkiksi kaupunkien keskustoista

matalammalta kuvattuja. Ne tarjoavat yhdyskuntasuunnittelijoille ja historian tutkijoille lukemattomia eri käyttömahdollisuuksia”, Juha Vilhomaa sanoo.

Filmikuvat digitoimalla talteen

Maanmittauslaitoksella on ennestään noin 700 000 ilmakuvan arkisto. Kaikki vanhat filmikuvat on tarkoitus skannata digitaaliseen muotoon. Tähän mennessä kuvista on skannattu noin 400 000. Skannaaminen on aloitettu vanhimmista, 1930-luvun filmeistä, sillä filmirullat haurastuvat ja hajoavat iän myötä.

Vanhoja ilmakuvia ei toistaiseksi ole mahdollista saada Maanmittauslaitoksen verkkopalveluista. Haasteena on vanhojen ilmakuvien jatkokäsittely.

”Ilmakuvat pitää käsitellä niin, että ne saadaan mitattarkeiksi ja kiinnitettyä koordinaatistoon, jotta ne voidaan viedä erilaisiin verkkopalveluihin. Vanhojen ilmakuvien osalta tämä pitää tehdä käsityönä”, Vilhomaa kertoo.

Vanhoja ilmakuvia voi ostaa Maanmittauslaitoksen asiakaspalvelun kautta. Vaikka vanhat ilmakuvat kuuluvat Maanmittauslaitoksen avoimiin aineistoihin, joudutaan kuvien käsittelyyn ja toimittamiseen kulunut työaika velottamaan asiakkaalta.

Parempaa ja tasalaatuisempaa palvelua

Valtakunnallinen organisaatio on jo lyhentänyt toimitusaikoja ja tasannut palvelueroja. Maanmittauslaitoksen organisaatio muuttui vuoden alussa. Kyseessä ei ollut vain sisäinen palapeli, vaan muutos näkyy ja kuuluu.

TEKSTI: KATRI ISOTALO ■ KUVA: ANTERO AALTONEN

Maanmittauslaitoksen toiminta-alueen laajeneminen valtakunnalliseksi tarkoitti maanmittaustoimistojen häviämistä eli alueellisesta jaosta luopumista ja yhteistä asiakaspalvelua.

Kun asiakas soittaa Maanmittauslaitoksen asiakaspalveluun, hänen kysymykseensä voidaan vastata yhtä lailla Rovaniemeltä kuin Joensuustakin. Kirjeet ja sähköpostit käsitellään keskitetysti, ja toimitusinsinöörikin voi tulla muualta kuin lähimmästä palvelupisteestä.

Tavoitteena on yhtenäistää toimintaa ja tasata palvelueroja.

Asiakaspalvelusihteeri Pirjo Haulos vastaa asiakkaiden kysymyksiin Hämeenlinnasta. "Kysymykset ovat varsin samanlaisia eri puolilla Suomea."

Läpimenoajat lyhentyneet

Valtakunnallisen viranomaisen tulee luonnollisesti palvella kaikkia asiakkaitaan samalla tavalla. Käytännössä tähän ei ole aina päästy. Suurimmat erot Maanmittauslaitoksen toiminnassa ovat toimitusaikojen kestossa, mikä on johtunut toimitusten epätasaisesta jakautumisesta suhteessa henkilöstöön. Esimerkiksi Etelä-Suomessa kiinteistökauppa on säilynyt vilkkaana vuodesta toiseen, kun taas monilla alueilla Itä-Suomessa kiinteistöt vaihtavat omistajaa entistä harvemmin. Myös taloussuhdanteiden vaikutus vaihtelee eri puolilla maata.

Tämän vuoden alusta toimitusten teko ei ole ollut sidottu maantieteellisiin organisaatorajoihin. Myös kiinteistöjen kirjaamistehtäviä voidaan siirtää joustavasti paikkakunnalta toiselle.

Perustoimitukset eli kaikki muut kuin arviointi- ja lunastustoimitukset muodostavat nyt valtakunnallisen työjonon, josta tehtäviä voidaan jakaa tarpeen mukaan. Rovaniemeltä ei toki lähdetä tekemään toimituksia Porvooseen, mutta ainakin Keski-Suomessa töitä on jo tehty luontevasti yli entisten aluerajojen.

”Uusi toimintamalli näkyy jo toimitusaikojen yhtenäistymisenä”, kertoo Pohjois-Suomen perustoimituksista vastaava **Timo Kuismin** tyytyväisenä. Pohjois-Suomessa kestoajat ovat tosin usein olleet alle valtakunnan keskiarvon. Haastavat vuodenaajat ovat pakottaneet suunnittelemaan työt tehokkaasti.

Maanmittauslaitoksen tavoitteena on jo pitkään ollut, että lohkomisen kestoajaksi on kaikkialla Suomessa alle kuusi kuukautta. Joulukuussa 2013 mediaani oli 6,8 kuukautta, mutta heinäkuun lopussa oltiin päästy jo viiteen ja puoleen kuukauteen.

Kokemuksia jaetaan

Perustoimitukset on uudessa organisaatiossa jaettu kahdeksaan

vastuualueeseen, joiden vetäjät muodostavat yhden valtakunnallisen tiimin. Viikoittaiset videoneuvottelut helpottavat ajatusten vaihtoa ja lisäävät tiimin yhtenäisyyttä.

”Erityisesti tiimitapaamiset muuttaman kerran vuodessa ovat todella antoisia. Keskustelut ja yhteiset pohdinnat esimerkiksi yksityistietoitusten kiemuroista yhtenäistävät toimintamalleja tehokkaammin kuin pelkkä lakiteksti”, Kuismin kertoo.

Vastaavasti arviointitoimitukset ja lunastukset tehdään omissa valtakunnallisissa tiimeissään, samoin tilusjärjestelyt.

Takaisinsoitosta hyvää palautetta

Myös asiakaspalvelussa pyritään entistä yhtenäisempään käytäntöön ja resurssien tehokkaampaan kohdentamiseen.

”Joillekin asiakkaille on tullut yllätyksenä, että puheluun ei vastatakaan omalla alueella eikä tuttua maanmittausinsinööriä saa hoitamaan asiaa”, myöntää asiakaspalvelusihteeri **Pirjo Haulos**. Hän vastaa asiakkaiden puheluihin Hämeenlinnasta.

Hauloksen mukaan kysymykset ovat osoittautuneet jopa yllättävän samanlaisiksi riippumatta siitä, mistä päin maata soitto tulee. ”Oikeastaan vain kaivosasiat ja Ylä-Lapin kalastusoikeudet ovat alueellisia erikoisuuksia. Muuten oma tietotaito ei ole uudistuksen myötä joutunut koetukselle.”

Myönteistä palautetta asiakaspalvelu on saanut takaisinsoittomahdollisuudesta. Jos puhelinpalvelussa on ruuhkaa, soittaja voi jättää yhdellä näppäimellä soittopyynnön, joka siirtyy automaattisesti uudeksi puheluksi jonoon.

Tavoitteena on, että puheluista 75 prosenttiin vastataan ensimmäisellä soittokerralla. Suomenkielisessä asiakaspalvelussa ollaan yli 80 prosentin, mutta ruotsinkielisessä tavoitteeseen ei vielä ole päästy.

Valtakunnallisen asiakaspalvelun suola on yhteinen tilausjärjestelmä. Siitä asiakaspalvelusihteerit näkevät kaikki tilauskannassa olevat työt.

”Tilausjärjestelmä helpottaa myös omien töiden hallintaa, kun tietoja ei tarvitse hakea papereista”, Pirjo Haulos toteaa.



KUVA: MARI KUISMIN

Rovaniemen Pisan kylästä kotoisin oleva Timo Kuismin kouluttautui nuorena metsätöidenjohtajaksi, mutta opiskeli jo 1980-luvulla maanmittausteknikoksi ja myöhemmin työn ohessa maanmittausinsinööriksi. Hän on yksi Maanmittauslaitoksen kahdeksasta perustoimitusprosessin tuotantopäälliköstä.

Hinnoittelu selkeytyi

Vuoden alusta toimitus on sisältänyt myös putkipyykit, rajanavaukset, mahdolliset rajankäynnit ja muut aiemmin vaihdelleet maksut. Asianosaisen on siis entistä helpompi jättää toimitus Maanmittauslaitoksen huoleksi.

”Tulevaisuus nojaa yhä enemmän rekistereihin ja rekisterikarttaan. Seuraava vaihe kunnan myymän kaavatontin kohdalla voisi olla jopa virtuaalitoimitus”, Maanmittauslaitoksessa 32 vuotta työskennellyt Kuismin visioi. ■

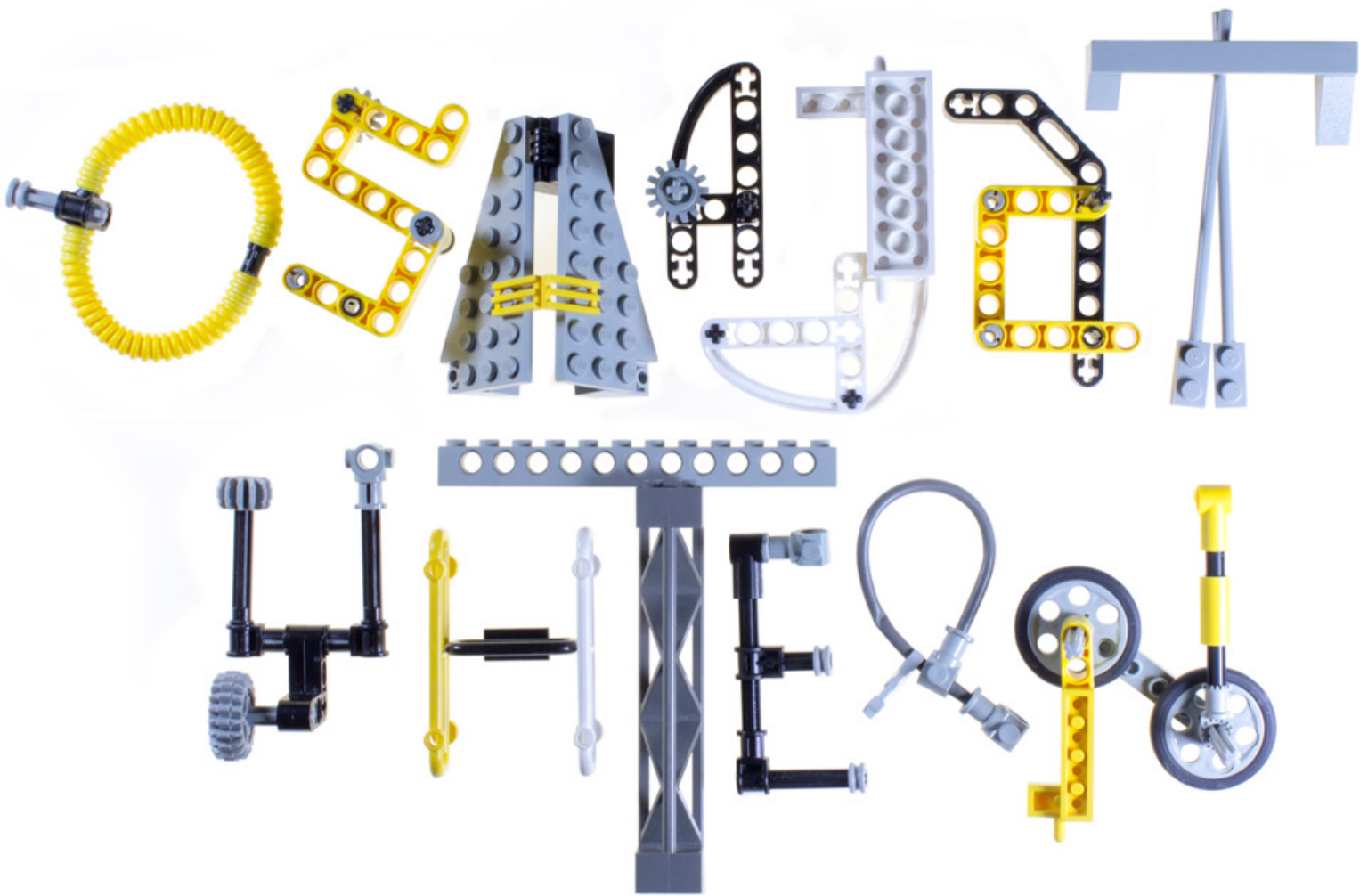
Asiakaspalvelunumero palvelee päivittäin klo 9.00–16.15 .

Asiakaspalvelu puhelimitse suomeksi numerossa 029 530 1110 tai asiakaspalvelu@maanmittauslaitos.fi

Asiakaspalvelu puhelimitse ruotsiksi numerossa 029 530 1120 tai kundservice@lantmateriverket.fi

Yhteydenottolomake verkossa www.maanmittauslaitos.fi/yhteydenotto

Saamenkieliset verkkosivut www.maanmittauslaitos.fi/se



[Osaajat yhteen]

Vuoden 2015 alusta Maanmittauslaitos, Geodeettinen laitos sekä Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken tietotekniikkapalvelut muodostavat yhdessä uuden Maanmittauslaitoksen. Tavoitteena on luoda uusille ajatuksille otollinen vahva osaamiskeskittymä, jossa hyödynnetään luovasti paikkatieto-osaamista. Maanmittauslaitoksen perinteinen toiminta jatkuu keskeytyksettä.

TEKSTI: SARI PUTKONEN ■ KUVAT: PAULA LEHTO



Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallion mukaan Suomen vahvuuksien, tutkimuksen ja insinööritietojen pohjalta voidaan synnyttää uutta.



Yhteiskunnan digitalisoitumisesta saatavien hyötyjen kasvattamiseksi tarvitaan yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyötä.

metsätalousministeriön kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio** toteaa.

Organisaatiouudistuksen yhteydessä Maanmittauslaitokseen perustetaan Paikkatietokeskus, jonne kootaan paikkatietoalan tutkimus ja soveltaminen. ICT-osaajat siirtyvät perustettavaan Tietotekniikan palvelukeskukseen.

Koko yhteiskuntaa palveleva Maanmittauslaitos

”Voisi varmaan sanoa, että elämme tällä hetkellä jonkinlaista murroskautta. Valtionhallinnon rooli yhteiskunnassa on muuttumassa, minkä näkee myös maa- ja metsätalousministeriön tulevaisuuskatsauksesta”, Husu-Kallio huomauttaa.

Tulevaisuuskatsauksessa todetaan, että yhteiskunnan digitalisoitumisesta saatavien hyötyjen kasvattamiseksi ”tarvitaan yksityisen ja

Valtio tarjoaa uteliaille paikkatietoalan tutkijoille, käytännön ammattilaisille ja ICT- eli tietotekniikka-osaajille mahdollisuuden rakentaa odottamattomia yhteistyökuvioita ja tavata osaajia oman osaamisalueen ulkopuolelta. Kohtaamisilla ja erilaisen osaamisen törmäyttämisellä halutaan vauhdittaa paikkatietoa hyödyntävien innovaatioiden syntyä.

Ennalta arvaamattomia kohtauksia on luvassa, kun Geodeettinen laitos ja Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken tietotekniikkapalvelut siirtyvät Maanmittauslaitokseen vuoden 2015 alusta.

”Olen aidosti innostunut tästä. Paikkatieto on tulevaisuuden ala. Lähes kaikki sidotaan nykyään paikkatietoon, ja tieto on kännykän kautta kaikkien saatavilla. Kun insinööriosaaminen ja Geodeettisen laitoksen tutkimus ovat ensi vuoden alusta samassa organisaatiossa, niin odotan todella kiinnostuneena, mitä uutta siellä syntyy. Organisaatioiden rajat eivät ainakaan estä yhteistyön käynnistämistä”, maa- ja



”Maanmittauslaitoksen tutkimuksen ja tietovarantojen tulee palvella koko yhteiskuntaa, niin julkista kuin yksityistäkin sektoria”, linjaa maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio.



julkisen sektorin yhteistyötä”. Uuden Maanmittauslaitoksen on Husu-Kallion mukaan oltava omalta osaltaan rakentamassa tätä yhteistyötä, ja asiakkaiden yritysmaailmassa on nähtävä, että muun muassa Maanmittauslaitoksen tuottama tieto on myös heidän käytettävissään.

”Samana pöydän ääri istuminen on aina osoittautunut hyväksyttäväksi etsiä yhteisymmärrystä. Meidän pitää pohtia, mitä tämä maa tarvitsee. Uskon että kaikki ovat tästä tavoitteesta yksimielisiä”, Husu-Kallio toteaa.

”Suomi on hyvä tutkimuksessa ja insinööritiedoissa, tältä pohjalta voidaan synnyttää uutta. Meillä ei ole varaa jättää tätä mahdollisuutta hyödyntämättä.”

”Visioni Maanmittauslaitoksesta vuonna 2025 on, että se on vahvasti yhteiskuntaa palveleva innovaattori. Sen toiminta on vahvalla pohjalla ja se on edelleen arvostettu perustyössään maanmittaustoimintuksissa sekä kiinteistö-, kartta- ja kirjaamisasioissa.”

Palvelutuotanto ja tutkimus vahvistuvat

Tike tuottaa ICT-palveluja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle. Uuteen Maanmittauslaitokseen perustetaan Tiken ja Maanmittauslaitoksen ICT-osajista Tietotekniikan palvelukeskus. ”Palvelukeskus tulee myös tulevaisuudessa palvelemaan koko hallinnon alaa. Uudistuksessa kokonaisuus vahvistuu”, Husu-Kallio toteaa.

Geodeettisen laitoksen henkilöstö siirtyy perustettavaan Maanmittauslaitoksen Paikkatietokeskukseen. ”Tutkijoiden edellytykset tehdä huippututkimusta eivät uudistuksessa ainakaan heikkene. Maanmittauslaitoksen sisäisiä prosesseja edellytetään kehitettävän niin, että tutkimustoiminta voi sujua hyvin.”

Organisaatiouudistuksen juuret ovat vuoden 2013 valtion

tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistusta koskevassa päätöksessä. Siinä todetaan, että valtioneuvoston ja ministeriöiden päätöksentekoa tukevaa tutkimustoimintaa vahvistetaan muun muassa uudella strategisen tutkimuksen rahoitusvälineellä, joka kohdennetaan muun muassa tutkimukseen ja jonka tarkoituksena on etsiä ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin.

”Geodeettisen laitoksen tutkijat tulevat varmasti pärjäämään, kun rahoitusta jaetaan”, Husu-Kallio toteaa ja huomauttaa, että tutkimuksen tulevaisuus on ihan tutkijoista itsestään kiinni.

Haasteeksi paikkatietoalan kehitykselle Husu-Kallio nostaa lainsäädännön pysymisen alan kehityksen mukana. ”Pystymmekö luomaan puitteet, joissa voimme olla uuden käyttöönotossa tarpeeksi nopeita, jotta saamme uudet sovellukset käyttöön ennen muita.”

Edellytysten luomisessa tarvitaan valtioneuvostotason työtä, sillä esimerkiksi yksityisyyden suoja koskevat kysymykset eivät kuulu maa- ja metsätalousministeriön toimialaan.

Yhteistyöstä voimaa

Maanmittauslaitoksen, Geodeettisen laitoksen ja Tiken yhdistämisen taustalla vaikuttaa siis valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistus. Kokonaisuudistusta laadittaessa keskeinen kysymys oli, miten koko Suomi pärjää tieteellisen tutkimuksen haastavassa kentässä; miten saamme Suomeen parhaiten esimerkiksi EU:n tutkimusrahoitusta.

Pärjääminen tutkimusmaailmassa riippuu yhteistyöstä. Uuden, entistä vahvemman organisaation halutaan synnyttävän yhteistyötä paikkatietoalan osaajien ja sovelluskehittäjien kesken. ”Kukaan ei pärjää yksin.”

Uudistuksen taustalla on myös tehokkuusvaatimuksia, joihin pyritään henkilöstö- ja taloushallinnon toiminnan tehostamisella ja tilakustannuksista säästämällä.

Irtisanomisia ei tule. Henkilöstövähennykset tulevat eläköitymisen kautta.

”Yhdistämällä Geodeettinen laitos, Tike ja Maanmittauslaitos saadaan synergiaa sekä substanssi- että tukitoimintojen puolelle”, Husu-Kallio summaa. ■

Kirjaamishakemukseen ei tarvitse liittää juhannuksen 2014 jälkeen allekirjoitettua kauppakirjaa

Hae lainhuudot ja kiinnitykset sähköisesti ja paperittomasti

Kiinteistökaupan verkkopalvelussa tehdyissä kiinteistökaupoissa lainhuuto tulee vireille automaattisesti eikä paperiliitteitä tarvita.

TEKSTI: SARI PUTKONEN

Kiinteistön omistusoikeuden kirjaaminen tuo oikeusturvaa. Kirjaamisia ovat lainhuudatus, erityisten oikeuksien kirjaaminen ja kiinnitykset. Ne takaavat sen, että kiinteistön omistajatiedot ovat oikein lainhuuto- ja kiinnitysrekisterissä.

Lainhuudon hakeminen seuraa aina kiinteistökauppaa. Jos kaupan tekee Kiinteistökaupan verkkopalvelussa, lainhuutohakemus tulee vireille automaattisesti ilman erillistä hakemusta ja on paperiton.

Paperilla tehtyihin kiinteistökauppoihin lainhuudon saa nopeimmin toimittamalla Maanmittauslaitoksen huolellisesti täytetyn lainhuutohakemuksen liitteineen heti kaupanteon jälkeen. Kaupanvahvistajan todistusta vaativaa kauppa- tai muuta saantokirjaa ei tarvitse liittää lainhuutohakemukseen, jos saantokirja on allekirjoitettu 20.6.2014 tai sen jälkeen. Edellinen koskee kaupan lisäksi lahjaa ja vaihtoa.

Kirjaamishakemukset voi toimittaa Maanmittauslaitokselle kolmella tapaa:

- ▶ kirjeitse Helsinkiin, Vaasaan tai Turkuun
- ▶ sähköpostitse osoitteeseen **kirjaamisasiat@maanmittauslaitos.fi**
- ▶ sähköisessä Kiinteistökaupan verkkopalvelussa.

Laadukas hakemus nopeuttaa käsittelyä

Kirjaamisasioiden kehityspäällikkö **Kaisa Haaksiluoto** Maanmittauslaitoksesta kertoo, että asiakkaat takaavat parhaiten oman asiansa tehokkaan käsittelyn laatimalla laadukkaita kirjaamishakemuksia tarpeellisine liitteineen.

Epätäydellistä hakemusta seuraa aina täydennyskehotuspyyntö, joka siirtää päätöksen tekemistä vähintään kahdella viikolla.

Lainhuutohakemukseen tulee aina seuraavat perustiedot:

- ▶ kiinteistötunnus tai määräalatunnus ja kyseessä oleva sijaintikunta
- ▶ hakijan nimi sekä henkilötunnus tai Y-tunnus

- ▶ hakemuksen peruste ja sen päiväys. Peruste on tieto siitä, perustuuko hakijan omistusoikeus kauppaan, lahjaan, vaihtoon, jakoon, ositukseen vai perinnönjakoon.
- ▶ hakijan yhteystiedot
- ▶ vastikkeellisissa saannoissa kopio varainsiirtoveron maksukuitista. Vastikkeellinen saanto tarkoittaa yleensä sitä, että kauppahinta maksetaan rahassa. Vastike voi kuitenkin olla myös muuta: asunto-osake, vene, osakkeita jne.

Toisinaan lainhuutohakemuksessa vaaditut perustiedot ilmoitetaan puutteellisesti. "Kiinteistötunnukset ovat saattaneet muuttua esimerkiksi

Tietoa kirjaamishakemuksista ja liitteistä

- ▶ Hakemuksen täyttöohjeet sekä lisätietoa lainhuudon hakemisesta ja tarvittavista liitteistä: www.maanmittauslaitos.fi/lomakkeet
- ▶ Lisätietoa kirjaamishakemuksista: www.maanmittauslaitos.fi ▶ *kiinteistöt* ▶ *kiinteistökauppa ja kirjaamisasiat*

kuntaliitoksissa, joten vanhasta kauppakirjasta kopioitu tunnus voi olla väärä", Haaksiluoto kertoo. Kiinteistötunnuksen saa tarkistettua Maanmittauslaitoksen verkkosivuilta.

**Tarkista oma kiinteistötunnuksesi:
www.maanmittauslaitos.fi/kiinteistotunnus**

Tarkkuutta vaatii myös hakemuksen nimitieto-kohta, sillä siinä ilmoitetaan kaikkien hakijoiden nimet ja heidän omistusosuutensa kiinteistöön murtolukuina. Tiedon saa kauppa- tai muusta saantokirjasta. Viittaus liitteeseen ei riitä.



ANTERO AALTONEN

Tarkista liitetarve

Omistusoikeutta siirrettäessä osapuolet voivat olla hyvinkin erilaisissa tilanteissa: Osapuolena voi olla kuolinpesä, alaikäinen tai holhouksessa oleva. Kulloinkin kyseessä oleva tilanne vaikuttaa tarvittaviin liitteisiin.

Haaksiluoto antaa esimerkin: ”Jos aviopuolisoiden yhteisenä kotina käytettävä kiinteistö on kaupan kohteena, niin myös sen aviopuolison, joka ei omista kiinteistöä, on allekirjoitettava suostumus kiinteistön luovutukseen.”

Lisäksi tilanteissa, joissa kauppahinnan maksaminen on omistusoikeuden siirtymisen edellytys, hakemukseen on liitettävä tosite kauppahinnan maksamisesta.

Lisätietoa tarvittavista liitteistä saa Maanmittauslaitoksen verkkosivuilta.

Kauppakirjaa ei aina tarvita liitteeksi

Kaupanvahvistajia koskevan lain muutoksen ja sitä seuranneen Maanmittauslaitoksen järjestelmkehityksen ansiosta kirjaamishakemuksen liitteiden määrää on voitu vähentää. Kaupanvahvistajan todistusta vaativaa kauppa- tai muuta saantokirjaa ei tarvitse liittää lainhuutohakemukseen, jos saantokirja on allekirjoitettu 20.6.2014 tai sen jälkeen. Edellinen koskee kaupan lisäksi lahjaa ja vaihtoa. Samoilla ehdoilla hakemuksessa ei myöskään tarvita määräal karttaa.

Perintöön, testamenttiin, ositukseen tai lunastukseen perustuvaan omistusoikeuden siirtoon liittyvään lainhuutohakemukseen on edelleen toimitettava alkuperäinen saantokirja liitteeksi.

Lopuksi Haaksiluoto toteaa, että on ostajan oma etu hoitaa kirjaamisasiat kuntoon. Myös lain mukaan uuden omistajan on kirjattava omistusoikeutensa eli haettava lainhuutoa. Asian vireille tulemisella on merkittäviä oikeusvaikutuksia.

Sähköinen kiinteistökauppa

Maanmittauslaitos lanseerasi marraskuussa 2013 uuden, sähköisen Kiinteistökaupan verkkopalvelun. Palvelu sopii sekä yrittäjille että yksittäisille kansalaisille niin ostajan kuin myyjänkin käyttöön. Sähköinen kiinteistökauppa tehdään ilman kaupanvahvistajaa. Palveluun kirjaututaan vahvalla sähköisellä tunnistautumisella.

Paperiton kiinteistökauppa

Kehityspäällikkö Kaisa Haaksiluoto Maanmittauslaitoksesta antaa kysyttäessä napakan listan sähköisen kiinteistökaupan eduista: Se tuo pieniä säästöjä maksuihin ja on paperiton. Lisäksi palvelussa lainhuuto tulee vireille ilman erillistä hakemusta.

Nopeasti Haaksiluoto löytää muitakin palvelun käyttöä puoltavia tekijöitä: Palvelussa kaupan voi tehdä ajasta ja paikasta riippumatta silloin, kun se itselle parhaiten sopii. Myyjä aloittaa palvelussa kaupanteon, ostaja jatkaa sitä omalta osaltaan ja kun molemmat osapuolet ovat tyytyväisiä, kauppa vahvistetaan sähköisellä allekirjoituksella. Tämän jälkeen lainhuuto tulee automaattisesti vireille. Omistaja näkee palvelussa omaa kiinteistöään koskevat omistus- ja kiinnitystiedot.

Kiinteistökaupan verkkopalvelu

www.kiinteistoasiat.fi

Aallon tutkijoilta apuja maastotietojen kehitystyölle

Keväällä Aalto-yliopistossa valmistui tutkimus Maanmittauslaitoksen maastotietojen vaikuttavuudesta. Tutkimuksen toimenpide-ehdotukset osoittavat suuntaa kehittämiselle vuosiksi eteenpäin.

TEKSTI: SUVI STAUDINGER ■ KUVA: PEKKA JUSSILA

Maanmittauslaitoksen maastotiedot ovat saaneet valtavasti uusia käyttäjiä sen jälkeen, kun ne avattiin vapaaseen käyttöön vuonna 2012. Avointen maastotietojen käyttöä selvitettiin keväällä 2014 valmistuneessa tutkimuksessa Menetelmä avoimen maastotiedon vaikuttavuuden arvioimiseksi. Tutkimuksen tekivät Aalto-yliopiston geomatiikan tutkijat TkT **Jaana Mäkelä**, TkT **Paula Ahonen-Rainio** ja professori **Kirsi Virrantaus**.

Tutkimuksessa arvioitiin maastotietojen vaikuttavuutta avaamistilanteessa mutta myös annettiin Maanmittauslaitokselle eväitä arvioida, mitkä olisivat kaikkein hyödyllisimpiä ja vaikuttavimpia kehittämissä päätöksiä”, kertoo johtaja **Juha Vilhomaa** (kuvassa) Maanmittauslaitoksesta.

Maanmittauslaitokselle tutkimus ehdotti viisi kehittämisteemaa (yksinkertaistaen, ks. tutkimus esim. s. 18):

1. yhdenmukainen tietomalli
2. maastotiedot elinkaaritietona
3. kohdekohtainen metatieto muutosajankohdista
4. tarkempaa ja täydellisempää korkeustietoa
5. luotettava 24/7 lataus- ja rajapintapalvelu

Yhdenmukainen tietomalli tarkoittaisi sitä, että kuntien keräämien kantakarttatietojen ja Maanmittauslaitoksen maastotietojen yhdistely ja käyttö esimerkiksi erilaisten analyysien tekemiseen helpottuisi. Yhtälailla keskeisten valtakunnallisten paikkatietojen tulisi olla yhteensopivia. ”Jälkikäteen yhdistäminen on hankalaa ja johtaa helposti virheisiin”, Vilhomaa kommentoi..

Maastotietoja elinkaaritietona tarvitaan, jotta maastossa tapahtuneita muutoksia voitaisiin tunnistaa ja analysoida. Myös aiempia ajankohtia kuvaava tieto pitäisi olla käytettävissä.

Kohdekohtainen metatieto on sukua edelliselle: minkä hetken tilannetta maastotieto kuvaa – joidenkin aineistojen osalta jopa päivän tarkkuudella. Kun eri lähteistä peräisin olevia tietoja yhdistellään, on oleellista tietää tarkasti minkä hetken mukaisia tiedot ovat. On myös tarpeen tietää, milloin kohteen tietoja on muutettu tietokannassa ja onko kyseessä ollut kohteen todellinen muutos vai kohteen tietoihin liittyvä virheen korjaus.

Tarkempaa ja täydellisempää korkeustietoa käyttäjät tarvitsisivat esimerkiksi rakennuksista, puustojen korkeuksista sekä vesistöjen syvyyksistä. Maanmittauslaitoksen uusi korkeusmalli ”KM2” antaa tiedot maanpinnan korkeudesta, mutta muitakin korkeustietoja kaivataan.

Lataus- ja rajapintapalvelut haluttaisiin käyttöön viikon jokaisena tuntina. Lisäksi palvelujen tulisi olla helppokäyttöisempiä.

Tutkimuksessa suositeltiin Maanmittauslaitokselle sekä suoria kehittämistoimenpiteitä että pohdintatehtäviä. Mitä Maanmittauslaitos nyt aikoo tehdä johtaja Juha Vilhomaa?

Rakennusten korkeustiedoilla alkuun

”Olemme pureskelleet tutkimuksesta saatuja viittä teemaa keväästä lähtien. Meidän pitää vielä tehdä joitakin selvityksiä, joiden jälkeen

käynnistämme kehittämisprojekteja ensi vuoden aikana”, Vilhomaa toteaa.

Otetaan esimerkki. Tutkimuksessa toivottiin yhteistä tietomallia Maanmittauslaitoksen ja kuntien välille sekä muille valtakunnallisille toimijoille. Yhteinen tietomalli on kuitenkin erittäin laaja kokonaisuus, siksi työ halutaan aloittaa yhdellä osa-alueella: rakennusten 3D-mallintamisella ja niihin liittyvän tiedonkeruun prosessin kehittämisellä.

”Olemme aloittaneet rakennusten korkeustietojen selvittelyssä yhteistyön Tampereen kaupungin kanssa”, Vilhomaa sanoo ja jatkaa: ”Teemme tässä yhteistyötä Kuntaliiton kanssa ja voisimme kyllä ottaa selvitystyöhön mukaan myös pari muuta kiinnostunutta kumppania”, Vilhomaa sanoo.

Tarkoituksena on saada parin vuoden aikana tietomallin prototyyppi yhtenäisestä rakennuskannasta. Pilottia pääsisivät testaamaan muutkin tahot. Vilhomaa pohtii, että ensi vuonna Maanmittauslaitoksen kanssa yhdistyvästä Geodeettisesta laitoksesta ja sen tutkijoista voidaan saada tehostusta tähänkin hankkeeseen.

Korkeusmalli laserkeilaamalla

Maanpinnan korkeuksia on Suomessa mitattu laserkeilauksella systemaattisesti vuodesta 2008 alkaen. Suunnitellun aikataulun mukaan koko Suomi on laserkeilattu vuonna 2019.

Maanmittauslaitos selvitti projektilla, miten Metsäkeskuksen tarpeisiin kesäisin lentokoneesta kerätyt laserkeilausaineistoja voitaisiin hyödyntää Maanmittauslaitoksen tarpeisiin. Kesällä laserkeilattaessa ongelmana Maanmittauslaitoksen näkökulmasta on niin tuuhea aluskasvillisuus, että maanpinta ei erotu. Esimerkiksi viljapelloilla ja kaislikoissa korkeustiedot vääristyvät verrattuna keväällä tehtyihin laserkeilauksiin.

Kesäajan keilauksista olisi kuitenkin Maanmittauslaitoksen korkeustietoja tarvitseville asiakkaille merkittävää hyötyä.

”Jotta voisimme tarjota kahden metrin korkeusmallia nopeammin, päädyimme ottamaan käyttöön kaksi laatuluokkaa: kevätkeilauksista tehty korkeusmalli ja kesäkeilauksista tehty korkeusmalli. Kesäajan korkeusmalli tuotetaan lähes automaattisesti, hyvin vähäisellä työpanoksella”, Juha Vilhomaa kertoo.

”Tarkoitus on laserkeilata kaikki alueet myös keväällä, minkä jälkeen kesäkeilauksista tehty korkeusmallia ei enää kyseiseltä alueelta tarvita.”

Kevätaineistosta tehdyn korkeusmallin korkeustarkkuus on 30 senttimetriä. Korkeusmalli koostuu kaksi kertaa kaksi metriä olevasta ruudukosta. Jokaisella ruudulla on yksi korkeus.

Kesäkeilauksesta tehty korkeusmalli on suurimalta osin yhtä tarkkaa kuin kevätkeilauksista tehty malli, mutta paikallisesti siinä voi olla suurempia korkeusvirheitä. ■

Tutustu tutkimukseen

Menetelmä avoimen maastotiedon vaikuttavuuden arvioimiseksi www.maanmittauslaitos.fi ▷ *Hae: ”Tutkimus”*

Maanmittauslaitos luovuttaa karttoja uusiokäyttöön

Maanmittauslaitos luopuu painettujen, suorien karttojen varastoinnista vuoden 2014 aikana ja luovuttaa karttoja Helsingin karttavarastolta. Painettuja karttoja käytetään vähemmän vuosi vuodelta, koska hyviä ajantasaisia karttoja löytyy verkosta muun muassa Karttapaikalta ja Kiinteistötopalvelusta sekä avoimista aineistoista. Myös vanhat painetut kartat on julkaistu verkossa.

Maanmittauslaitoksen tyhjennettävän varaston karttoja on luovutettu vuoden 2014 aikana jo paljon. Suurin erä on toistaiseksi ollut 125 000 painettua karttaa SPR:n koordinoimalle Vapaaehtoiselle pelastuspalvelulle, joka aikoo hyödyntää karttoja monipuolisesti koulutuksissa, harjoituksissa ja hälytystilanteissa. Lisäksi monet yritykset ovat ideoineet kartoista uusiotuotteita kuten laukkuja, lahjapusseja ja seinäkelloja.

Näin tilaat karttoja

- ▶ Lähetä sähköposti tilauksestasi osoitteeseen karttavarasto@maanmittauslaitos.fi.
- ▶ Sovi sähköpostitse myös ajankohta, jolloin noudat tilauksesi Maanmittauslaitoksen karttavarastosta Helsingin Pasilasta.
- ▶ Minimitilauksmäärä on kolme 200 kartan pakkausta.
- ▶ Kartan esittämää aluetta ei voi valita.
- ▶ Karttapinnan koko on 50*50 cm. Arkin koot vaihtelevat.

Tapautumissa tavataan

Maankäyttötieteiden päivät
Helsingissä
30. – 31.10.2014

Paikkatietomarkkinat
Helsingissä
4. – 5.11.2014

Metsämessut
Helsingissä
7. – 9.11.2014

Syksyllä maksutonta Inspire-koulutusta

Maanmittauslaitoksen Inspire-sihteeristö järjestää syksyllä maksutonta koulutusta Inspire-direktiiviin liittyvistä asioista.

21.10.2014 Paikkatietoinfran tiekartta ja arkkitehtuuri -työpajassa pureudutaan paikkatietostrategian ja paikkatiedon viitearkkitehtuurin kuvaamaan tavoitetilaa sekä mahdollisten välitavoitteiden määrittelyyn sekä niiden saavuttamisen ajoituksen arviointiin.

18.11.2014 Inspire ja kunnat -koulutuksessa keskitytään erityisesti kuntia koskeviin Inspire-velvoitteisiin. Koulutuksessa annetaan ohjeistusta ja vinkkejä hyvistä käytännöistä rajapintapalveluiden toteuttamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Lisäksi koulutuksessa tarjotaan tietoa siitä, miten Inspire-palveluita on mahdollista hyödyntää kuntien omassa toiminnassa. Tilaisuuteen pyritään järjestämään suora videoyhteys, joka mahdollistaa myös etäosallistumisen.

www.paikkatietoikkuna.fi/web/fi/koulutus

PAIKKA TIETO MARKKINAT

GIS-EXPO

Miten paikkatiedot näkyvät arjessasi?

Paikkatietomarkkinoiden teemana on tänä vuonna tutkimus. Valtion tutkimuslaitoksia kootaan parhaillaan aihepiireittäin suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Mitä tutkimus merkitsee paikkatietoalalle? Vahvistuvatko yritysten liiketoimintamahdollisuudet?

Paikkatietomarkkinoiden avauspuheenvuorossa kuulemme Englannin karttalaitoksen Ordnance Survey'n kokemuksista paikkatietoalan innovaatioiden edistäjänä. Toisen päivän aamupäivän ohjelma koostuu käytännön esimerkeistä, jotka koskettavat meitä kaikkia.

Paikkatietomarkkinoilla jaetaan myös palkinnot Maanmittauslaitoksen Kartat kierto -kilpailun voittajille. Parhaat työt ovat myös esillä tapahtumassa.

Tervetuloa Paikkatietomarkkinoille!

tiistaina 4.11. klo 9.00 – 17.00

keskiviikkona 5.11. klo 9.00 – 15.00

Messukeskus, Kokoustamo (ent. Kongressisiipi), Helsinki.

Sisäänpääsy tapahtumaan on maksuton, kun rekisteröidyt etukäteen kävijäksi tapahtuman verkkosivuilla.

www.paikkatietomarkkinat.fi

Video: Mitä maastotiedoilla tehdään?

Maanmittauslaitoksen avoimia maastotietoja hyödynnetään yhteiskunnan arjessa monipuolisesti.

Maastotietoja tarvitaan esimerkiksi:

- ▶ alueen maaperän määrittämiseen
- ▶ veden valumisen mallintamiseen
- ▶ rakennetun ympäristön suunnitteluun
- ▶ turvallisuusviranomaisten työhön

- ▶ metsänhoidon suunnitteluun
- ▶ sienestykseen ja suunnistukseen

Tuore piirrosvideo esittelee Maanmittauslaitoksen avoimien maastotietojen käyttöä.

Katso video:

www.deski.fi ▶ "Maanmittauslaitos"

Uuden Maanmittauslaitoksen johdon kokoonpano varmistunut

1.1.2015 uudistuvan Maanmittauslaitoksen toimintayksiköiden, tulosityksiköiden ja osastojen johtajat on valittu. Vuoden 2015 alusta Maanmittauslaitoksessa on 10 uutta johtajaa, kun Geodeettinen laitos ja Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen Tiken tietotekniikan kehittämistehtävät siirtyvät Maanmittauslaitokseen.

Tiken ylijohtaja **Petri Korpi-****nen** siirtyy johtajaksi Maanmittauslaitoksen keskushallintoon ja Geodeettisen laitoksen ylijohtaja

Jarkko Koskisesta tulee Paikka-

tietokeskuksen ylijohtaja. Paikka-

tietokeskus muodostuu nykyisestä

Geodeettisesta laitoksesta ja

Maanmittauslaitoksen paikkatie-

toinfrasta. Uuden osaston Paik-

katielainfraktuuurin palvelut

osastonjohtajaksi tulee **Jari Reini**

Maanmittauslaitoksesta.

Maanmittauslaitoksen yli-

johtaja **Marja Rantalasta** tulee

Tietotekniikan palvelukeskuk-

sen ylijohtaja. **Päivi Kasurinen**

ja **Jenni Mielikäinen** Tikestä

siirtyvät uusien Asiakasratkaisut ja

Teknologiaratkaisut -tulosityksiköi-

den johtajiksi. Näiden yksiköiden

vastuualuepäälliköt tulevat Tikestä.

Maanmittauslaitoksen Tuo-

tannon ja Yleishallinnon johtajat

pysyvät nykyisinä. Yleishallin-

toon tulee uusi Rahoituksen tuen

vastuualue, jonka päälliköksi tulee

Päivi Koponen Geodeettisesta

laitoksesta.

www.maanmittauslaitos.fi/yhteen2015

FAKTA OM LANDET

Utvecklingsarbetet inom terrängdata får hjälp av forskare från Aalto-universitetet

Användningen av Lantmäteriverkets öppna terrängdata utreddes genom en forskningsrapport som blev färdig våren 2014. Undersökningen gjordes av TD **Jaana Mäkelä**, TD **Paula Ahonen-Rainio** och professor **Kirsi Virrantaus**, forskare i geomatik vid Aalto-universitetet.

"Undersökningen gav Lantmäteriverket verktyg att välja de mest nyttiga utvecklingsbesluten", säger direktör **Juha Vilhomaa** från Lantmäteriverket.

Undersökningen gav Lantmäteriverket fem förslag om utvecklingsteman:

1. en enhetlig datamodell
2. terrängdata i livscykelform
3. objektspecifika metadata om tidpunkterna för ändringar
4. mera exakta och fullständiga höjduppgifter

5. en tillförlitlig och alltid tillgänglig nedladdnings- och gränssnittstjänst

Byggnadernas höjduppgifter

"Vi har bearbetat de fem temana sedan våren. Vi måste fortfarande göra några utredningar och därefter inleder vi utvecklingsprojekt under det kommande året", konstaterar Vilhomaa.

Exempelvis är den enhetliga datamodellen en mycket omfattande helhet, och därför vill vi inleda arbetet med ett delområde, byggnadernas höjduppgifter. Avsikten är att inom ett par år skapa en prototyp av en datamodell över en enhetlig byggnadsdatabas. Demoversionen kommer att vara tillgänglig även för andra aktörer. ■

Experter sammanförs

Från början av 2015 kommer Lantmäteriverket, Geodetiska institutet och ICT-tjänsterna vid Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral Tike att tillsammans bilda det nya Lantmäteriverket. Syftet är att skapa ett starkt kompetenskluster som är öppet för nya idéer och där geodataexpertisen utnyttjas kreativt. Lantmäteriverkets traditionella verksamhet fortsätter utan avbrott.

”Jag är uppriktigt intresserad av sammanslagningen. Geodata är framtidens bransch. När ingenjörernas kunskaper och Geodetiska institutets forskning från och med nästa år finns i samma organisation, väntar jag med stort intresse på det nya som skapas där. Gränser mellan organisationerna kommer åtminstone inte att stå i vägen för ett nytt samarbete”, konstaterar kanslichef **Jaana Husu-Kallio** från jord- och skogsbruksministeriet.

Starkare serviceproduktion och forskning

I samband med Lantmäteriverkets organisationsförnyelse grundas Geodatacentralen som kommer att omfatta både teoretisk och tillämpad forskning inom geodatabranschen. ”Centralen kommer även i fortsättningen att betjäna hela förvaltningsområdet. Förnyelsen förstärker helheten”, konstaterar Husu-Kallio.

ICT-experterna flyttar till den nya Centralen för ICT-tjänster. ”Förutsättningarna för forskarna att idka toppforskning kommer åtminstone inte att försvagas vid förnyelsen. Vi förutsätter att Lantmäteriverkets interna processer utvecklas så att forskningen kan fungera väl.”

”Min vision om Lantmäteriverket år 2025 är att verket är en innovatör som kraftigt betjänar samhället. Verksamheten bygger på en stabil grund och verket uppskattas fortfarande i grundarbetet med lantmäteriförrättningar och i fastighets-, kartverks- och inskrivningsärenden.”

Samarbetet ger styrka

Organisationsförnyelsen har sina rötter i beslutet år 2003 om totalreformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering. En central

fråga vid upprättandet av totalreformen var hur Finland i sin helhet ska klara av den vetenskapliga forskningens utmaningar och hur vi bäst får forskningsfinansiering från EU. Bakom förnyelsen ligger även effektivitetskrav som vi försöker fylla genom att effektivisera personal- och ekonomiförvaltningen samt genom att

minska på arbetslokalkostnaderna.

Ingen kommer att sägas upp. Antalet anställda minskar genom att så många avgår med pension.

Genom sammanslagningen av Geodetiska institutet, Tike och Lantmäteriverket uppnås synergier både inom substans- och stödfunktionerna”, avslutar Husu-Kallio. ■



Bättre service av jämnare kvalitet

I början av detta år fick Lantmäteriverket ett riksomfattande verksamhetsområde, vilket innebär att lantmäteribyråerna försvann, det vill säga att den regionala indelningen i verksamhetsområden lades ned och kundservice nu betjänar alla kunder i hela landet.

När kunden ringer Lantmäteriverkets kundservice kan hans eller hennes frågor besvaras i Rovaniemi, lika väl som i Joensuu. Brev och e-brev hanteras centraliserat och förrättningsingenjören behöver inte sitta vid närmaste serviceställe.

Kortare genomföringstider

De största regionala skillnaderna i Lantmäteriverkets verksamhet har gällt förrättningarnas genomföringstider, vilket har berott på den ojämna fördelningen av antalet förrättningar i förhållande till antalet anställda. Exempelvis har fastighetshandeln i Södra Finland varit livlig från år till år, medan färre fastigheter byter ägare på många områden i Östra Finland än tidigare.

Basförrättningar, det vill säga alla andra än värderings- eller inlösningsförrättningar läggs i dag i en riksomfattande arbetskö, varifrån uppdrag kan delas ut enligt behov. I Mellersta Finland har man redan på ett naturligt sätt utfört uppdrag över de gamla regionala gränserna.

”Den nya verksamhetsmodellen syns redan som enhetligare genomföringstider”, berättar **Timo Kuismän** som ansvarar för basförrättningar i Norra

Finland, där genomföringstiderna ofta har varit kortare än genomsnittet. De utmanande årstiderna har tvingat oss att planera arbetet effektivt.

God respons på tillbakaringningstjänsten

Kundservice strävar också efter en mera enhetlig praxis och en effektivare allokering av resurser.

”Vissa kunder har blivit förvånade när samtalet inte besvaras på deras eget område och deras ärende inte kommer att skötas av den bekanta lantmäteringenjören”, medger kundservicesekreterare **Pirjo Haulos**.

Frågorna har visat sig vara till och med oväntat likadana oavsett varifrån samtalet kommer. ”Egentligen är det bara gruvärenden och fiskerätterna i Övre Lappland som är lokala egenheter.”

Kundservice har fått positiv respons på möjligheten att bli uppringd på begäran. Om många samtal står i kö till kundservice kan den som ringer med ett tangenttryck begära om att bli uppringd.

Vi har som mål att 75 procent av alla samtal besvaras vid första uppringningen. Den finskspråkiga kundtjänsten håller en nivå på över 80 procent medan den svenskspråkiga ännu inte har nått detta mål. ■

Kundservice per telefon på svenska 029 530 1120 eller kundservice@lantmateriverket.fi

Kundservice per telefon på finska 029 530 1110 eller asiakaspalvelu@maanmittauslaitos.fi

Ansök om lagfart och inteckning – elektroniskt och utan papper

Du behöver inte längre bifoga undertecknade köpebrev till inskrivningsansökningar efter 20.6.2014.

När ett fastighetsköp har gjorts i Webbtjänsten för fastighetshandel blir lagfarten automatiskt anhängig och bilagor i pappersform behövs inte.

Inskrivningen av äganderätten till en fastighet bidrar till rättssäkerheten. Inskrivningsåtgärder är lagfart, inskrivning av särskilda rättigheter och inteckningar. Dessa åtgärder garanterar att de rätta ägaruppgifterna för en fastighet har antecknats i lagfarts- och inteckningsregistret.

Om ett fastighetsköp sluts i Webbtjänsten för fastighetshandel blir lagfartsansökan anhängig automatiskt utan separat ansökan och pappersfritt.

För fastighetsköp som sluts på papper är det snabbaste sättet att få lagfart att ge in en omsorgsfullt ifylld lagfartsansökan inklusive bilagor till Lantmäteriverket genast efter köpslutet. Den som ger in en ofullständig ansökan får alltid en begäran om komplettering som fördröjer beslutet med minst två veckor.

Ett köpebrev eller en annan åtkomsthandling som måste bestrykas av ett köpvittne behöver

inte längre bifogas till lagfartsansökan ifall åtkomsthandlingen har undertecknats 20.6.2014 eller senare. Detta gäller också gåvor och byten.

Du kan ge in inskrivningsansökningar till Lantmäteriverket på följande sätt:

- ▶ per post till Helsingfors, Vasa eller Åbo
- ▶ per e-post till adressen inskrivningsarenden@lantmateriverket.fi
- ▶ genom Webbtjänsten för fastighetshandel. ■

www.kiinteistoasiat.fi ▶ Svenska

*Otetaan paikka, lisätään tieto
ja saadaan pala paikkatietoa.
Se on palapeliä, joka koskettaa
meidän kaikkien arkea.*

Tervetuloa Suomen suurimpaan paikkatietoalan
ammattitapahtumaan Messukeskuksen Kokoustamoon Helsinkiin!

4. – 5.11.2014

ti 4.11. klo 9 – 17, ke 5.11. klo 9 – 15

Tutustu tapahtuman monipuoliseen ohjelmaan ja
ilmoittaudu kävijäksi osoitteessa paikkatietomarkkinat.fi.

Maksuton sisäänpääsy

Katso myös: [facebook.com/paikkatietomarkkinat](https://www.facebook.com/paikkatietomarkkinat)



**PAIKKA
TIETO
MARKKINAT** GIS-EXPO